

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Karol Lovaš, *Otázky kněžského života a pastoračie v rokoch 1945–1948 vo svetle časopisu Dobrý pastýř*, KTF UK 2009

Autor se rozhodl představit v optice časopisu *Dobrý pastýř* to, jak byl v dané době (1945–1948) vnímán kněžský život a pastorační otázky. Po úvodu charakterizoval politicko-spoolečenskou situaci v ČSR po druhé světové válce a vliv na život církve, představil daný časopis, jeho hlavní témata a obsah, a nakonec předložil synchronní četbu vybraných témat i jejich srovnání se soudobým pohledem. Po závěru připojil seznam zkratk a seznam použité literatury.

Z hlediska formálního:

Gramatika, stylistika a ortografie jsou na uspokojivé úrovni; grafika také; způsob citací odpovídá normě KTF UK.

Z hlediska struktury:

Struktura je přehledná a v „makropohledu“ odpovídá zvolené látce, což ovšem neplatí v „mikropohledu“ (viz dále).

Z hlediska bibliografie:

Seznam použité literatury je vcelku adekvátní. S využitím memoárové literatury mohl autor lépe charakterizovat dílo českých redemptoristů. Byl by mu pomohl i archivní výzkum.

Z hlediska obsahu:

Kapitola věnovaná poválečné situaci společnosti a církve měla být stručnější a přehlednější. Kapitola představující periodikum *Dobrý pastýř* se nepovedla. Informace o vydavateli jsou velmi stručné, opírají se o jediný pramen: autor nepodnikl žádný výzkum, jímž by tento ediční počín redemptoristů osvětlil a jímž by lépe prezentoval osobnost vedoucího redaktora Rudolfa Schikory CSsR. Neseznámil čtenáře ani s periodicitou, jež by se byla objasnila, kdyby byl býval zmíněn výmluvný podtitul: *Týdeník katolíckého kněžstva*. Při představení periodika se autor držel pouze prvního čísla časopisu a zcela pominul, že se jeho profil vyvíjel, že byl v příspěvcích diskutován, že jej redakce charakterizovala každý rok znovu, že vymezovala místo svého časopisu v kontextu dalších periodik, že rubriky vytčené v citovaném úvodním článku Schikorově nebyly nikdy tak docela dodržovány atd.

Vskutku primitivně působí členění článků studovaného periodika na krátké a dlouhé.

V kapitole 3.1.1. autor reprodukuje některé statistické údaje, které přinesl *Dobrý pastýř*. Jde nepochybně o čísla zajímavá, ale jejich výpovědní hodnota je minimální: čtenář se nedozví nic o zdroji a metodice sčítání, odchylkách atd. Nesprávné užití statistických podkladů vysvětluje např. z toho, jak autor vedle sebe klade absolutní čísla rozvodovosti ve zcela rozdílných zemích i rocích. Údajům navíc chybí relevantní komentář: Např. tam, kde je řeč o počtu osob, jež se dle statistického úřadu hlásily ke katolícké víře, není správné zdůrazňovat, že ještě roku 1950 bylo katolíků 76,4%, aniž by se dodalo, že tato jejich konfesní příslušnost byla velmi volná (za katolíky se prohlásilo i 75% komunistů!): až tento výklad by patřičně osvětlil aktivitu studovaného periodika i statistický údaj z r. 1991.

Kap. 3.1.3. seznamuje s velmi různorodými krátkými zprávami, které periodikum přinášelo o náboženském dění ve světě. Smysl prezentace těchto údajů i kritérium jejich výběru nelze pochopit.

Zatímco krátké články byly představeny podáním vybraných obsahů, „dlhšie články“ jsou v kap. 3.2 představeny prostřednictvím bibliografie příspěvků vybraných autorů (kritérium výběru není ujasněno), jež jsou rozříděny do tří kategorií. Výpovědní hodnota této prezentace časopisu je opět velmi nízká.

Kap. 4 je nazvána „spracovanie vybraných tém Dobrého pastýře a ich aktualizácia, dnešný pohľad na vybrané témy“. Právě zde má zřejmě ležet důraz diplomové práce – jak vyplývá

z jejího názvu i z úvodu. Ani tato část se však nezdařila. Autor si zvolil třináct tématických zorných úhlů, jimiž synchronně prošel čtyři studované ročníky časopisu *Dobry pastyř*. Zvolené perspektivy však nikterak necharakterizoval a neospravedlnil (časopis by jich umožňoval mnohem více: např. pastore manželství, teologie a pastore povolání atd.). Při představení vybraných témat se omezil na prosté podání obsahu některých článků, jejich výběr opět neospravedlnil. Přitom se jedná o výběr velmi selektivní (stačí nahlédnout do obsahu jednotlivých ročníků):

- ◆ děti a mládež – 10 článků
- ◆ nemocní – 1 článek
- ◆ vězni – 1 článek
- ◆ nekatolíci – 2 články
- ◆ pohraničí – 13 článků (nejlépe zpracované téma)
- ◆ farní charita – 1 článek
- ◆ tiskový apoštolát – 4 články (a 3 zmínky)
- ◆ katolický pozdrav – 3 články
- ◆ celibát – 4 články
- ◆ potraty – 1 článek
- ◆ kremace – 2 články
- ◆ náboženská typologie – 6 článků
- ◆ sentire cum ecclesia – 2 články

Pochybnost vyvolává i snaha o aktualizaci studovaných témat: tento prvek působí velmi neorganicky, tím spíše, že má ve svém provedení pouze letmou, metodicky nahodilou podobu.

Souhrnné hodnocení: Autor studované periodikum nepředstavil adekvátním způsobem. Klasifikaci je třeba stanovit při obhajobě.

V Praze dne 30. května 2009

Vojtěch Novotný
PhLic. Vojtěch Novotný, Th.D.